

1. מטרת הנוהל

- הנוהל נועד לתאר שיטה לקביעת המטרות והיעדים הסביבתיים הנגזרים מהמדיניות הסביבתית של המועצה המקומית תוך מתן דגש לנקודות הבאות:
- 1.1 לאפשר בחינת אפקטיביות של מערכת הניהול הסביבתי.
 - 1.2 להנחות את האגפים במועצה המקומית ליישום מדיניותה הסביבתית של המועצה המקומית.

2. הגדרות

- 2.1 מטרה – מחויבות להשגת יעדים סביבתיים הנגזרים ממדיניות סביבתית של המועצה המקומית.
- 2.2 יעד – דרישה סביבתית הניתנת ליישום. הדרישה מגדירה שלבי ביניים לקראת השגת המטרות. היעדים יוגדרו באמצעות מדדים כמותיים.
- 2.3 תכנית סביבה – מסמך המגדיר מטרות, יעדים, תחומי אחריות, פעולות, אמצעים ולו"ז להשגת יעדים.

3. תוכן הנוהל:

מטרות סביבתיות:

- 3.1 המטרות הסביבתיות הרלוונטיות במועצה המקומית הינן:
 - 3.1.1 מניעת הקטנת/ זיהום מקורות מים, קרקע ואויר.
 - 3.1.2 שיפור מתמיד בהפרדת פסולת לסוגיה, תוך שאיפה להורדת נפח הפסולת והגדלת נפח המחזור.
 - 3.1.3 שימוש יעיל וחסכוני במשאבים טבעיים כמו: מים, אויר וקרקע ובמקורות אנרגיה המשמשים את המועצה מקומית בתהליך הספקת השירותים.
 - 3.1.4 הרחבת השימוש במוצרים וחומרים ירוקים וידידותיים לסביבה בתהליכי העבודה.
 - 3.1.5 הרחבת סמכויות האכיפה של הפיקוח העירוני.
 - 3.1.6 הגדלת שיתוף הפעולה האיזורי בנושא איכות הסביבה.
 - 3.1.7 פיתוח המודעות הסביבתית של העובדים והמנהלים באמצעות הגברת ימי עיון והדרכה וכן פיתוח המודעות הסביבתית בקרב האוכלוסיה.
 - 3.1.8 שימת דגש להיבטים סביבתיים בצמתי פיקוח (פיקוח על הבניה) ובצמתי חקיקה והתקשרויות עם ספקים.
 - 3.1.9 טיפוח קשרי עבודה והרכש עם גורמים בעלי מודעות לחשיבות איכות הסביבה ו/או שהוסמכו לכך.

3.1.10 המטרות הסביבתיות הינן חלק ממערכת השיקולים המנחה את המועצה המקומית בהכנת תכנית עבודה שנתית ובקביעת סדרי עדיפויות. הנהלת העיר תקצה על פי שקוליה ובהתאם למטרות הסביבתיות את המשאבים הדרושים להשגת המטרות והיעדים.

יעדים סביבתיים:

- 3.2 המועצה המקומית תציב יעדים סביבתיים ולוח זמנים לביצועם בהתאם למסקנות סקרי הסביבה ודיוני סקרי ההנהלה. היעדים הסביבתיים ירוכזו על גבי טופס ריכוז יעדים סביבתיים (נספח מספר 1). היעדים הסביבתיים יכולים לכלול התייחסות ל:
- 3.2.1 הקטנת רמות פליטות לאוויר בכל סוג של מזהם.
 - 3.2.2 הקטנת רמות זיהום שפכים.
 - 3.2.3 הקטנת רמות זיהום קרקע.
 - 3.2.4 הקטנת צריכת מים והגברת המודעות לחסכון במים.
 - 3.2.5 הקטנת צריכת אנרגיה.
 - 3.2.6 הגדלת השטחים הפתוחים.
 - 3.2.7 עמידה בתוכניות ניהול סביבתי (תכנון מול ביצוע).
 - 3.2.8 צמצום ארועים חריגים בתחומים רלוונטיים.
 - 3.2.9 השגת שיפור תוצאות ניטור שונות.
 - 3.2.10 צמצום פסולת ועידוד המחזור.
 - 3.2.11 צמצום כמויות פסולת מסוכנת.
 - 3.2.12 הוספת היבטים סביבתיים בטופס 4.
 - 3.2.13 הוספת דרישות סביבתיות בתהליכי התקשרות עם ספקים.
 - 3.2.14 השקעת משאבים בהדרכה ומודעות העובדים והתושבים.
 - 3.2.15 השקעת משאבים בתהליכים ירוקים.
 - 3.2.16 מעבר לטכנולוגיות ירוקות.
 - 3.2.17 הקטנת השימוש בחומ"ס מוגדרים.
 - 3.2.18 הגדלת כמות הספקים הירוקים מולם פועלת המועצה מקומית.
 - 3.2.19 הגדלת שיתוף הפעולה האיזורי.
- 3.3 היעדים יהיו ברמת אגף/תחום ספציפיים או כלל ארגוניים.
- 3.4 עדכון יעדים/שיטות ומדידתם יתבצעו אחת לשנה כמתואר.
- 3.5 לכל יעד מדיד יקבע מדד מאפיין שינוהל באופן הבא:
- 3.5.1 לכל מדד יקבע דו"ח קבוע בכדי להקל על הבנתו והשוואתו לדוחות קודמים.
 - 3.5.2 לגבי כל מדד יוגדרו האחראים לאיסוף הנתונים, שיטת איסוף הנתונים, אחראי לעיבוד הנתונים, תדירות הפקת הדו"ח.
- 3.6 כל מנהל אגף יגדיר יעדים סביבתיים ויהיה אחראי על ניתוח והסקת מסקנות באופן שוטף על תהליך השגתם וביצוע פעולה מתקנת ומונעת כנדרש.

נהלי איכות הסביבה – ISO 14001

שם הנוהל: תכנון – מטרות, יעדים ותכנויות מס' הנוהל: 4.3.3 עדכון מס': 0
 תאריך הנוהל הקודם: 15/1/06 תאריך עדכון: 1/12/10 דף: 3 מתוך: 7

- 3.7 מנהלת אגף איכות הסביבה ומאמתת איכות ראשית אחראיות לביצוע מעקב אחר עמידה ביעדים והמטרות המוגדרים.
- 3.8 בכל סקר הנהלה תיבחן עמידת המועצה המקומית ביעדיה הסביבתיים.

תחומים סביבתיים

- 3.9 איכות המים, שפכים וביוב
- 3.10 איכות האויר
- 3.11 פסולת מוצקה
- 3.12 חומרים מסוכנים
- 3.13 מטרדי רעש
- 3.14 שטחים פתוחים
- 3.15 ניהול אנרגיה -
- 3.16 בטיחות קרינה
- 3.17 רישוי -
- 3.18 מודעות קהילתית
- 3.19 חינוך, הדרכה והסברה לאיכות הסביבה
- 3.20 תכנון
- 3.21 מיפוי
- 3.22 חקיקה
- 3.23 המטרות והיעדים יבחנו ויעודכנו מעת לעת, על פי צרכי המועצה מקומית ולטובת התושבים, מתוך שאיפה לשיפור מתמיד של איכות הסביבה בישוב. הגוף המרכזי הבוחן את תקפות המטרות והיעדים והממליץ על שינויים, הינו צוות איכות, מאמתי איכות פנימיים.
- 3.24 צוות האיכות יבחן את תקפות המטרות והיעדים על פי נתונים שיוצגו לו ע"י מנהלת אגף איכות הסביבה בדיונים התקופתיים. על פי תוצאות הפעילות, כפי שעולה מדוחות אלה ומתוך היכרות עם תוצאות הפעילות באגפים השונים, צוות האיכות ימליץ להנהלת המועצה המקומית על שינויים והתאמות נדרשים. במידת הצורך תתבצענה הערכות למשמעויות תפעוליות וכספיות של שינויים והתאמות אלה.
- בכל מקרה, המטרות והיעדים יבחנו מתוך ראיית ההיבטים הסביבתיים המשמעותיים.
- 3.25 **תכנית סביבתית** – התכנית הסביבתית תיגזר מתוך מטרות העל של המועצה המקומית.
- 3.25.1 הצורך בהכנת או עדכון תוכנית ניהול סביבתי תבחן במידה ויזהה מנהל האגף, או בעל תפקיד אחר באגף, צורך ב:

שם הנוהל: תכנון – מטרות, יעדים ותכניות מס' הנוהל: 4.3.3 עדכון מס': 0
 תאריך הנוהל הקודם: 15/1/06 תאריך עדכון: 1/12/10 דף: 4 מתוך: 7

- 3.25.1.1 ייזום שינוי בתוכנית בעקבות שינוי חוק או תקנה כמתואר בנוהל דרישות על פי דין.
- 3.25.1.2 הצגת דרישות סביבתיות חדשות מצד לקוחות, ספקים ובעלי עניין.
- 3.25.1.3 שינוי מהותי בתהליך קיים או הוספת תהליך מהותי חדש בו יתכנו השפעות סביבתיות.
- 3.25.2 הכנת או עדכון תוכנית ניהול סביבתי תכלול בהתאם לצורך את הפעולות הבאות:
 - 3.25.2.1 ניתוח סביבה, צרכי וציפיות הלקוחות בטווח הארוך.
 - 3.25.2.2 ניתוח טווח ארוך של דרישות מערכת הניהול הסביבתי העתידית.
 - 3.25.2.3 יעדים כמותיים.
 - 3.25.2.4 מידת יישומה של התכנית.
- 3.25.3 מתכונת תכנית העבודה
 - 3.25.3.1 תכנית העבודה חייבת להתייחס לפרמטרים הבאים: מטרות ויעדים, מדדים, טווח זמן לביצוע, אחריות, אמצעים, משאבים.
 - 3.25.3.2 תכנית העבודה תיערך במתכונת כדוגמת הטבלה הנתונה להלן:

מס'	מטרה	יעד	מדד	טווח זמן	אחריות	אמצעים ומשאבים

- 3.25.3.3 תכנית העבודה תישמר כמסמך איכות באחריות ממונה על איכות הסביבה.
- 3.25.3.4 התכנית תותאם לשינויים במדיניות העירייה, שינויים במטרות ויעדים, שינויים בחוקים, שינוי בתמהיל המפעלים באיזור התעשייה וכדו'. במסגרת סקר הנהלה תיבחן מידת יישומה של התכנית המוצעת.
- 3.25.4 מעקב ביצוע
 - במידה ויתברר כי קיימים פערים בביצוע התכנית והשגת היעדים והמטרות, הדבר יתועד ובהתאם לשיקול דעתו של ממונה על איכות סביבה תיפתח פעולה מתקנת. תוצאות הבקרה והמעקב אחר הפעילות המתקנת והשפעתה על השגת היעדים יוצגו בסקר הנהלה.

נהלי איכות הסביבה – ISO 14001

שם הנוהל: תכנון – מטרות, יעדים ותכניות
מס' הנוהל: 4.3.3
עדכון מס': 0
תאריך הנוהל הקודם: 15/1/06
תאריך עדכון: 1/12/10
דף: 5
מתוך: 7

4. מסמכים ישימים

4.1 נוהל מס' 4.2 - מדיניות סביבתית

5. אחריות ביצוע

- 5.1 מנהלת אגף איכות הסביבה, ומאמתת איכות ראשית אחראית לפירוש, יישום ועדכון נוהל זה.
5.2 מנהלי האגפים – אחראים לעמידה ביעדים הארגוניים שנקבעו ולגיבוש תכנית סביבתית.

6. נספחים

6.1 נספח מס' 1- טופס ריכוז יעדים סביבתיים.

7. תפוצה

- 7.1 ראש המועצה
7.2 מ"מ וסגן ראש המועצה ומחזיק תיק איכוה"ס
7.3 סגני ראש המועצה
7.4 מנכ"ל המועצה מקומית
7.5 מאמתת איכות ראשית
7.6 ממונה על איכות הסביבה
7.7 מנהלי אגפים
7.8 קובץ נהלי איכות

תפקיד: ממונה על איכות הסביבה מנהלת אגף איכות הסביבה	כותב הנוהל: חננית וייס
תפקיד: מאמתת איכות ראשית	כותב הנוהל: דליה בסן
תפקיד: ראש המועצה המקומית תאריך:	מאשר הנוהל: גיל ליבנה

